

РЕШЕНИЕ

№ 669

гр. Варна , 07.04.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и втори март, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Невин Р. Шакирова
Членове:	Светла В. Пенева Красимир Т. В.

като разгледа докладваното от Красимир Т. В. Въззивно гражданско дело № 20213100500177 по описа за 2021 година

Производството е въззивно и е образувано по въззивна жалба на **ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ НА МВР - Варна**, чрез ю.к.Й. против Решение № 261148 от 12.11.2020 година, постановено по гр.дело № 5181/2020 година, по описа на ВРС, с което е била уважена исковата претенция на **М. К. К.** и въззивника е бил осъден да му заплати сумата от **24 172.00 лева (двадесет и четири хиляди сто седемдесет и два лева)**, представляваща обезщетение, дължимо на децата на служител на МВР при прекратяване на служебното правоотношение поради смърт, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба – 26.05.2020г. до окончателното изплащане на задължението, на основание чл. 234, ал. 6, вр. ал. 1 ЗМВР, както и сумата от **3 108.79 лева (три хиляди сто и осем лева и седемдесет и девет стотинки)**, представляваща мораторна лихва върху горното обезщетение, начислена за периода от 15.02.2019г. до 22.05.2020г., на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД, сумата от **1 730.00 лева (хиляда седемстотин и тридесет лева)**, представляваща направените в производството разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, както и сумата от **1 291.23 лева (хиляда двеста деветдесет и един лева и двадесет и три стотинки)**, в полза на ВРС на основание чл. 78, ал. 6 ГПК.

Според въззивната жалба атакуваното решение се явява неправилно и противоречащо на закона, т.к. не почива нито на наличните по делото доказателства, нито на правилното тълкуване на материалните норми. Също според жалбата правото на обезщетение принадлежи само на лицата, посочени в нормата на чл.234 ал.6 от ЗМРВ и аналогията, която се прави с

нормата на чл.200 ал.5 от КТ е неуместна и неправилна.Излага се още, че НОИ не е приел случилото се като „трудова злополука“, а на обстоятелство дължащо се на „общо заболяване“; отделно от горното се излага, че извършения отказ от наследство не дава правото на въззиваемия да претендира това обезщетение.В заключение са настоява атакуваното решение да бъде отменено и претенцията да бъде отхвърлена.

В срока по чл.263 от ГПК е постъпил отговор от страна на адв.Б., като процесуален представител на М. К. К., които намира решението за правилно и моли то да бъде потвърдено.

В съдебно заседание, въззивника е редовно призован, не се явява, представлява се от ю.к.Г., които поддържа въззивната жалба.

Въззиваемата страна, редовно призована, не се явява, не се представлява, като е постъпило писмено становище от страна на адв.Б., с което той оспорва жалбата и моли съдът да потвърди решението.

За да се произнесе по спора, като се запозна с материалите по делото и застъпените от страните становища, ВОС намери за установено следното:

Пред първата съдебна инстанция, съдебното производство е започнало по искова молба на М. К. К. против Областна дирекция на МВР-Варна, с правно основание чл. 234, ал. 6 вр. ал. 1 ЗМВР за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от **24 172 лева /двадесет и четири хиляди и сто седемдесет и два/**, представляваща обезщетение, дължимо на децата на служител на МВР при прекратяване на служебното правоотношение поради смърт, обективно съединен с иск по чл. 86 от ЗЗД вр. с чл. 234, ал. 1 вр. с чл. 234, ал. 6 от ЗМВР за заплащането на сумата от **3 108.79 лева /три хиляди сто и осем и седемдесет и девет/**, представляваща мораторна лихва върху цитираното обезщетение, начислена за периода от 15.02.2019г. до 22.05.2020г. Претендира се и законната лихва върху обезщетението от датата на депозиране на исковата молба в съда до окончателното му изплащане, както и сторените по делото разноски. Съобразно твърденията в исковата молба става ясно, че ищеца е наследник /син/ на покойния К. К..Ищеца сочи, че неговия наследодател е бил служител в редовете на МВР за периода 01.03.1995 г. до 15.11.2018 година, като към датата на смъртта си е заемал длъжността „старши полицаи“ в „Охрана на обществения ред“ към сектор „Охранителна полиция“ в Трето РУ – Варна при ОД на МВР–Варна.Ищеца излага още, че на 07.11.2018 година К. К. бил на работа, като около 10:30 часа при управление на служебния автомобил му прилошало; че изпаднал в безпомощно състояние бил откаран в УМБАЛ „Света Марина“, гр. Варна.На 08.11.2018 година К. К. е бил опериран, но въпреки това на 15.11.2018г. починал, без да дойде в съзнание, като според епикризата причината за смъртта била „Исхимичен мозъчен инсулт“.

Не се спори и е видно от фактическа страна, че със Заповед № 3653-5001 от 28.11.2018 година на Директора на на ОД на МВР-Варна, служебното

правоотношение на Кр. К. било прекратено, считано от 15.11.2018 година, като към датата на прекратяването, покойния К. е притежавал трудов стаж от 23 години, 8 месеца и 14 дни. Въпреки изричното отбелязване в заповедта за прекратяване на служебното правоотношение, че на правоимащите следва да се изплати обезщетението по чл. 234 ЗМВР, такова не било изплатено на сина на К.. Така на 10.05.2019г. М.К. подал заявление до Директора на ОД на МВР-Варна, с което поискал да му бъде изплатено обезщетението и да му бъдат заплатени разходите по погребението на баща му на основание чл. 182, ал. 2 от ЗМВР. С писмо от 19.03.2020 г., М.К. бил уведомен от Директора на ОД на МВР-Варна, че поисканото обезщетение не следвало да му бъде заплатено, тъй като според разпоредбата на чл. 234, ал. 6 от ЗМВР, то било дължимо само на преживелия съпруг, деца и родители, а М.К. бил направил отказ от наследството на своя баща. Пред съда ищеца излага, че обезщетението не попада в наследствената маса, тъй като такова при настъпила смърт на държавен служител се изплаща на строго определени лица и при определени условия, които се различават от тези посочени в ЗН, като настоява съдът да осъди ответника да му заплати това обезщетение.

От фактическа страна е видно, а не се и спори от страните, че покойния К. В. К. е бил служител на МВР в периода 01.03.1995г. – 15.11.2018 година; че е починал на 15.11.2018 година от „Исхемичен мозъчен инсулт“ МКБ: R40; че е баща на ищеца и че последния се е отказал от наследство – като отказът е бил вписан в особената книга на ВРС под № 44 от 2019 година.

По делото е налично също така и Заявление от М. К. К. до Директора на ОД на МВР Варна от 10.05.2019 година, с искане да му бъдат заплатени обезщетение по чл.234 от ЗМВР и одобрената помощ за разходите за погребението на баща му, но е получил отказ от Директора на ОД на МВР-Варна, с оглед направения отказ от наследство.

От приложената на л.31 копие от справка за изплащане на еднократно парично обезщетение на основание чл. 234, ал.1 от ЗМВР при прекратяване на служебно правоотношение се установява, че ответникът е определил полагаемо обезщетение по чл.234, ал.1 от ЗМВР на К. В. К. в размер на 24 172 лева.

От заключението на вещото лице по допуснатата Съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че размерът на обезщетението по чл.234, ал.6, вр. ал.1 ЗМВР при прекратяване на служебното правоотношение на държавен служител поради смърт на К. В. К., ЕГН ***** – старши полицай в Трето РУ към ОД на МВР Варна за прослужени 23 г., 08 м. и 14 д., изчислен съобразно Наредба № 8121з-920 от 13.07.2017г. за условията и реда за изплащане на обезщетенията по глава единадесета от ЗМВР, е в размер на **24 172.00 лв.** (1208,60 лв. x 20 (бр.брутни заплати)=24 172лева.).Съгласно заключението лихвата за забава, начислена върху обезщетението по чл.234, ал.6, вр. ал.1 ЗМВР с главница от 24 172 лева за периода от 15.02.2019г. до 22.05.2020г. е в размер на 3108.79 лв.

При тези данни ВРС е споделил изцяло доводите на ищеца, отразени в исковата молба и е присъдил, както обезщетението, така и лихвата.

Виждането на настоящия съд е следното:

Според нормата на чл.234 ал.7 от ЗМВР при прекратяване на служебното правоотношение държавните служители имат право на обезщетение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат, но не повече от 20, като при прекратяване на служебното правоотношение поради смърт на държавния служител на преживелия съпруг, децата и родителите се изплаща обезщетението по ал. 1. Така дефиниран самия текст на закона определя в качеството на бенефициери определен кръг от лица – наследници само от първи ред, които разполагат с правото да получат това обезщетение. Следователно действително се касае за специален ред и закон, които дефинитивно ги определя, без да засяга наследниците от втори, трети и прочее ред – или правото да получат обезщетението притежават единствено преживял съпруг, деца и родители. Редно е да се посочи обаче, че не се касае за абстрактно определени физически лица, а напротив – Закона за МВР също изхожда от понятието „преживял съпруг, деца и родители“, т.к. правоимащите са такива по смисъла на ЗН, а не произволно избрани. Единствената отлика е свързана с обстоятелството, че кръгът е ограничен и се простира само до тях. Ето защо възможността да се получи такова обезщетение е предизвикана от моралните последици, следхождащи от смъртта на лице от състава на МВР на неговите най – близки роднини и наследници. Именно по този начин ги възприема и ВКС в Определение № 118 от 18.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 2678/2020 г., III г. о., ГК, докладчик председателят С. Ч..

Един от белезите, които е редно да се посочи, е обстоятелството дали въпросното обезщетение попада в масата на наследството и дали извършения отказ от наследство по своето естество е препятствие пред ищеца да претендира, и респективно да поучи тази сума. Това, на което следва да се обърне внимание е факта, че наследствената маса – като съвкупност от права и задължения, се определя към момента на смъртта на наследодателя; в случая обаче се касае за установено от нарочен закон право, което макар да се предхожда от смъртта на държавния служител, поражда права и получаването на обезщетение след това. Ето защо, подобно и първата инстанция, настоящата също споделя извода, че претендираното обезщетение не е част от наследствената маса.

Една от най – съществените отлики е свързана с разпоредбата на чл.24 ал.2 т.8 от ЗДДФЛ – и по този пункт ВОС също изцяло споделя виждането на ищеца, както и отразеното в решението на решаващия съд, според която в облагаемия доход не се включват обезщетенията по чл. 200, чл. 216, ал. 1, т. 1 и 2, ал. 2 и 3, чл. 222, ал. 2 и 3 и чл. 226, ал. 3 от Кодекса на труда, обезщетенията по чл. 227, 229 и 232 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, по чл. 67, ал. 2 и 3, чл. 121 и чл. 124 от Закона за Националната служба за охрана, по чл. 234, ал. 1 – 7 и чл. 236 от Закона за

Министерството на вътрешните работи, по чл. 74, ал. 4 и чл. 117 от Закона за Държавна агенция "Национална сигурност", по чл. 225, чл. 277, ал. 3 и чл. 354 от Закона за съдебната власт и обезщетенията по чл. 78, чл. 81б, ал. 4, чл. 82, ал. 5, чл. 85, ал. 5, чл. 104, ал. 3 и 4 и чл. 106, ал. 3 от Закона за държавния служител. Следователно тълкуването на нормата изрично сочи, че се прави дифинивна отлика между наследствената маса и придобитото по реда на чл. 234 ал. 6 ЗМВР, обезщетение.

По повод възражението във въззивната жалба, че извършения отказ от наследство е преклудирал правата на ищеца, съдът намира за нужно да отговори по следния начин:

Нормите на чл. 49 и чл. 50 ЗН са напълно ясни и прилагането им не провокира противоречиво тълкуване. Налице е трайно установена практика на ВКС, съгласно която отказът от наследство като едностранна сделка, на основание чл. 44 ЗЗД, е изричен, формален и дефинитивен акт, който поражда действие, съгласно чл. 52 във връзка с чл. 49, ал. 1 ЗН от момента на вписването му в особената книга на районния съд. След вписването на отказа за отказалия се от наследството не съществува възможност да оттегли своя отказ, като последващото обратно действие е нищожно. Като приемането на наследството, така и отказът от наследство изчерпват възможността след неговото надлежно изразяване да се извърши точно обратното му действие. Отказът от наследство, предшестван от приемане на същото наследство, е недействителен по причина, че и двете действия са дефинитивни и извършването на което и да е от тях лишава от предмет последващо извършване на другото. Така ако наследникът се е отказал валидно от наследство, той не може да го приеме след това, защото липсва предмет на приемане, както е вярно и обратното - ако вече валидно го е приел /изрично или мълчаливо/, последващият отказ ще е нищожна едностранна сделка. Бидейки обезщетение обаче, претендираната сума не е част от наследствената маса; тя възниква като право след смъртта на покойния К. Ето защо, като споделя извода на ВРС, настоящия съд приема, че жалбата се явява неоснователна и следователно по изложените по – горе мотиви, атакувания съдебен акт е редно да бъде потвърден.

С оглед изхода на спора, в полза на въззивника следва да се присъди сумата от 1 730 /хиляда седемстотин и тридесет/ лева.

Предвид изложеното, ВОС,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 261148 от 12.11.2020 година, постановено по гр.дело № 5181/2020 година, по описа на ВРС, тридесет и четвърти състав.

ОСЪЖДА Областна дирекция на МВР - Варна, с адрес: гр. Варна, ул. „Цар Калоян“, № 2, да заплати на М. К. К., ЕГН ***** от ****, сумата

от **1 730.00 лева (хиляда седемстотин и тридесет лева)**, представляваща направените в производството пред ВОС, разноски за заплатено адвокатско възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред състав на Върховен Касационен Съд на Р България, в едномесечен срок от връчване на съобщенията до страните, на основанията, посочени в чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____